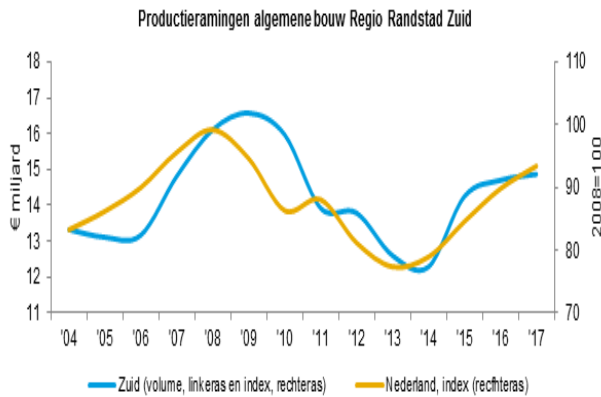

Samen met het EIB brengt Bouwend Nederland op BouwActueel alle relevante economische markt- en bedrijfsvoeringsinformatie voor leden bijeen. De website biedt inzicht in recente ontwikkelingen, prognoses en kengetallen bedrijfsvoering. Dit betreft zowel landelijke informatie als informatie voor de regio. Deze kwartaalrapportage biedt u inzicht in actueel economische ontwikkelingen voor uw regio en de deelsector. Meer informatie vindt u op www.bouwendnederland.nl/bouwactueel.

Ontwikkeling bouwproductie

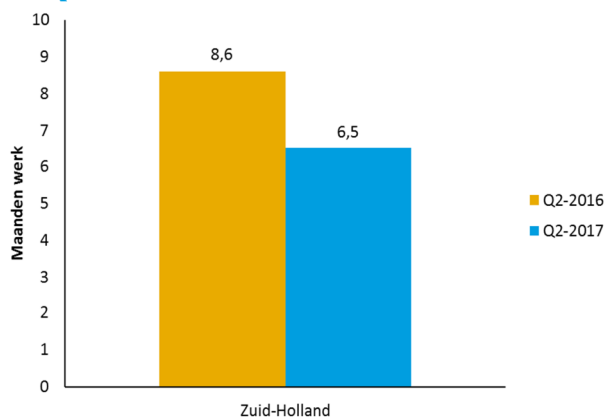

Bouwproductie groeit met 1,5%

De productie in Randstad Zuid neemt in 2017 beperkt toe met een geraamde groei van 1,5%. Net als vorig jaar presteert het landsdeel ver onder het landelijke gemiddelde. Het totale productievolume in de regio komt uit op een bedrag van € 14,9 miljard.

(Alle productiebedragen zijn in prijzen van 2015)

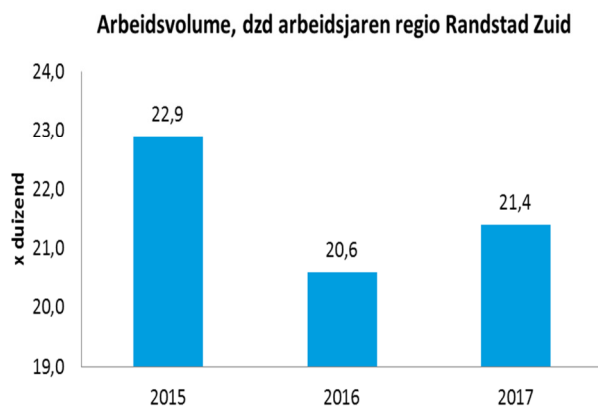
Orderportefeuilles

Orderboeken minder goed gevuld

De werkvoorraad van bouwbedrijven lag in het tweede kwartaal van 2017 meer dan twee maanden onder het niveau van een jaar eerder.

Ontwikkeling werkgelegenheid

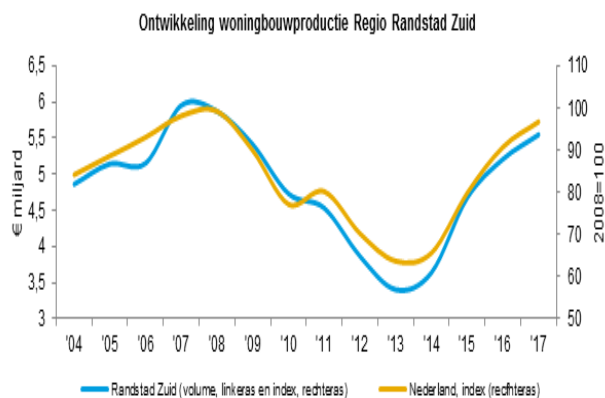
Groeiende werkgelegenheid

In 2016 is het arbeidsvolume teruggelopen met 2.300 arbeidsjaren. Deze terugval wordt deels gecompenseerd door de groeiende werkgelegenheid in 2017 met 800 arbeidsjaren. De 4% groei in 2017 ligt iets onder het landelijke cijfer van 5%.

(Het betreft hier de werkgelegenheid van de uitvoerende bouw)

Ontwikkeling woningbouwproductie

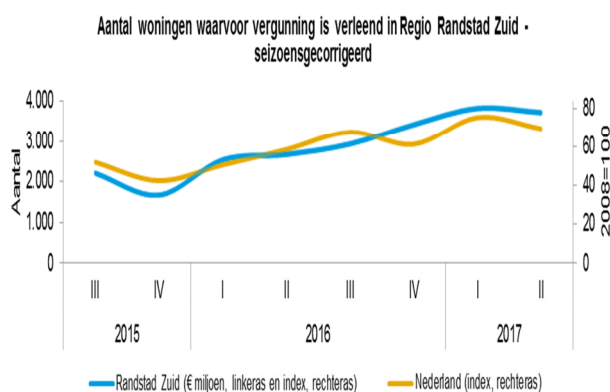

Stevige groei woningbouwproductie*

Randstad Zuid kent dit jaar een groei van de woningbouwproductie van 5,5%. Deze groei is gelijk aan de productiegroei in heel Nederland.

* Nieuwbouw, herstel en verbouw, onderhoud

Aantal vergunningen woningbouw

Sterke stijging vergunningverlening

In de eerste helft van 2017 zijn Randstad Zuid bijna 6.800 woningen vergund. De vergunningverlening nam met bijna de helft toe ten opzichte van een jaar eerder. Deze stijging was substantieel sterker dan het landelijk gemiddelde van 33%. Ook de stijging ten opzichte van de tweede helft van 2016 was met 19% sterker dan in Nederland als geheel (12%; gecorrigeerd voor seizoensinvloeden).

Woningbouwproductie per provincie

	Volume, € miljoen		
	2015	2016	2017
Zuid Holland	4.672	5.240	5.540
Nederland	21.975	25.075	26.500

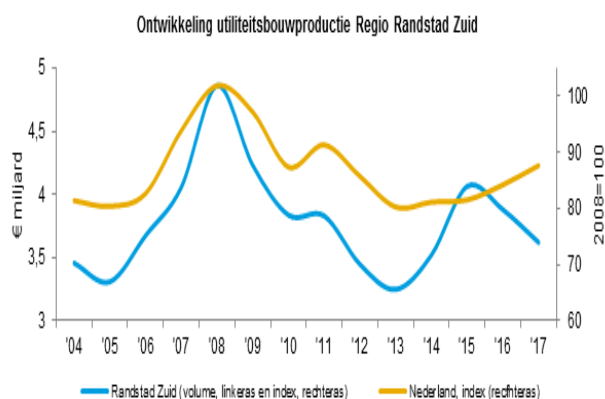
Bron: EIB

Productiegroei in Zuid-Holland

De regio bestaat enkel uit de provincie Zuid-Holland. De groei en het geraamde productievolume betreffen dan ook de verwachte ontwikkeling in Zuid-Holland. Het productievolume in Zuid-Holland is ongeveer een vijfde van de totale woningbouwproductie in Nederland.

Ontwikkeling utiliteitsbouwproductie

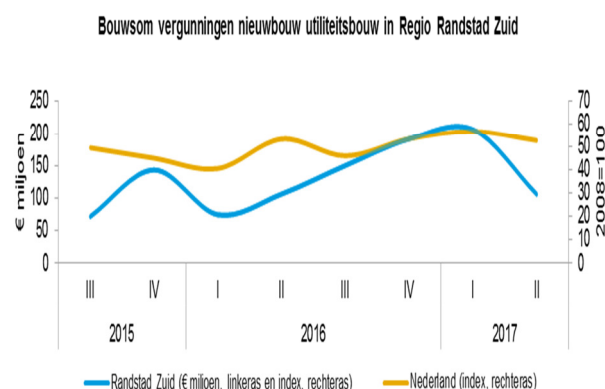

Productie utiliteitsbouw* krimpt

De geraamde ontwikkeling van de utiliteitsproductie komt in 2017 uit op -5%. In vergelijking met de groei van 5% op nationaal niveau presteert deze regio ondermaats. In 2016 is hetzelfde voorgevallen, de productie in de regio kromp toen met 4,5% terwijl op nationaal niveau sprake was van een groei van 3,5%. Deze dalingen kwamen mede door afronding van een aantal grote projecten in 2015 en 2016. De krimp in 2017 wordt verder veroorzaakt door een forse afname van de nieuwbouw van overige gebouwen en van de herstel- en verbouwproductie.

* Nieuwbouw, herstel en verbouw, onderhoud

Bouwvolume vergunningen utiliteitsbouw

Krachtige groei vergunde volume

Het bouwvolume van verleende vergunningen voor nieuwe gebouwen was in de eerste helft van 2017 in Randstad Zuid 79% hoger dan een jaar eerder. Deze toename is veel krachtiger dan het Nederlandse gemiddelde van 16%. Het vergunningenvolume van gebouwen voor landbouw en nijverheid lag drie keer hoger dan een jaar eerder, en de vergunningafgifte voor handel, vervoer en zorg is verdubbeld. Tegelijkertijd zijn er beduidend minder vergunningen verstrekt ten behoeve van de sectoren zakelijke dienstverlening en recreatie.

Utiliteitsbouwproductie per provincie

	Volume, € miljoen		
	2015	2016	2017
Zuid Holland	4.064	3.885	3.685
Nederland	17.500	18.075	18.950

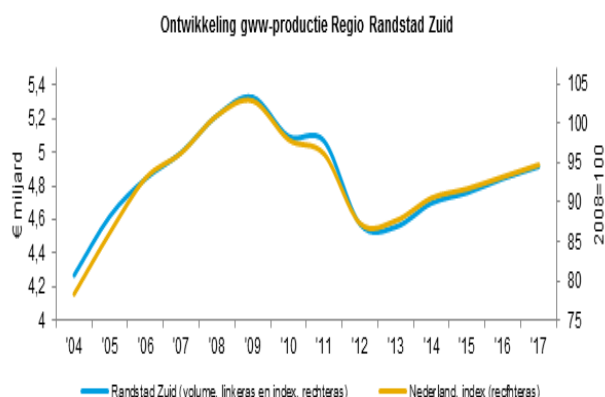
Bron: EIB

Afname utiliteitsbouwproductie

Het aandeel van Randstad Zuid in het totale volume is tussen 2015 en 2017 afgenomen van 23% naar 19%.

Ontwikkeling infraproductie

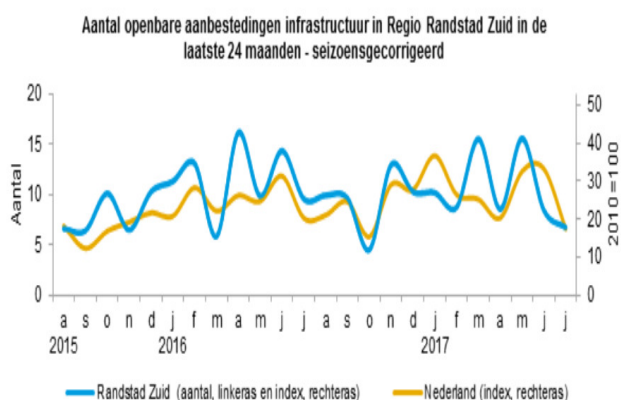

Groei infraproductie*

De productie in de infrasector groeit dit jaar met 2%, wat sterker is dan het landelijke gemiddelde van 1,5%. Met een groei van 2% liep Randstad Zuid in 2016 nog iets voor.

* Nieuwbouw en reconstructie, reparatie en onderhoud

Openbare aanbestedingen

Stijgende trend aanbestedingen

In het eerste kwartaal van 2017 zijn 33 aanbestedingen openbaar gemaakt en in het tweede kwartaal 38 aanbestedingen. Dit is een duidelijke verbetering vergeleken met 2015 en 2016. In deze jaren is er slechts één kwartaal geweest met meer dan 30 openbare aanbestedingen.

Infraproductie per provincie

	Volume, € miljoen		
	2015	2016	2017
Zuid Holland	4.760	4.835	4.920
Nederland	15.125	15.325	15.575

Bron: EIB

Productie Zuid-Holland € 4,8 miljard

Als enige provincie in Randstad Zuid valt de totale infraproductie in zijn geheel toe te schrijven aan Zuid-Holland. Met een aandeel van bijna een derde draagt de zuidvleugel van de Randstad fors bij aan het totale productievolume van infrawerken in Nederland.